

Commissie Dierenwelzijn – ethiek en Wetgeving

Houderijrichtlijnen Cluster 5a

Lori's (1)

Geslachten: Chalcopsitta, Charmosyna, Eos

2021

Document 2021 DE&W 35

© 2021 Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

De NBvV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de teksten van deze monografie of de toepassing van de adviezen.

Printed on demand:

Bondsbureau Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Bergen op Zoom

Op het voorblad: *Lorius flavopalliatu*s garrulus – Geelmantel lori

Foto: © Martien Strijdveen

Inleiding

Eén van de pijlers van de Missie van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is:
Het bevorderen van een kennis- en informatieoverdracht naar haar leden toe, waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels.

De basiskennis die nodig is op een verantwoorde wijze kooi- en volièrevogels te houden is verwoord in het “Handboek Vogelverzorging” geschreven door de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
ISBN 978-90-582129-5-5.

Aanvullend op het Handboek Vogelverzorging zijn en worden voor veel vogelsoorten “Houderijrichtlijnen” geschreven.

Op basis van de praktijkervaringen van fokkers wordt extra aandacht besteed aan de huisvesting- en verzorgingsnormen die specifiek van toepassing zijn voor de beschreven vogelsoort.

Ook het verloop van het broedseizoen wordt beschreven.

De beschreven vogelsoorten zijn opgedeeld in clusters.

Deze indeling is afgeleid van de indeling in groepen zoals die in de avicultuur gebruikt worden.

Iedere cluster is ingericht in een vermelding van de orde, familie, geslacht en soort in een alfabetische volgorde van de wetenschappelijke namen.

In de praktijk is het vaak gewenst dat een vogelliefhebber bij het aanschaffen van een nog niet eerder gehouden vogelsoort, vooraf zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd over de specifieke kennis die nodig is om op een verantwoorde wijze de vogelsoort te houden en of er mee te fokken.

Een houderijrichtlijn is hiervoor een goede informatiebron.

Alle verschenen houderijrichtlijnen zijn opgedeeld in clusters, beschikbaar op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. www.nbv.nl

Onlosmakelijk verbonden met houderijrichtlijnen zijn huisvestingsrichtlijnen.

In bijlage A is een huisvestingsmatrix opgenomen voor vogelsoorten die behoren tot cluster 5a.

Voorjaar 2020

Gereviseerd augustus 2021

Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & wetgeving NBvV.

Afdeling Educatie en kennisoverdracht.

Henk van der Wal

Jan de Bruine

Inhoudsopgave cluster 5a

Orde: Psittaciformes

Familie: Psittacidae

Subfamilie: Loriinae = lori's

Algemene Houderijrichtlijn voor de Lori's		5
Geslacht Chalcopsitta		
Chalcopsitta atra atra	Zwarte Lori	13
Chalcopsitta atra insignis	Rajah Lori	20
Chalcopsitta cardinalis	Kardinaallori	28
Chalcopsitta duivenbodei	Duivenbodes Lori	36
Chalcopsitta scintillata scintillata	Geelgestreepte Lori	44
Geslacht Charmosyna		
Charmosyna papou goliathina	Mount Goliath lori	52
Charmosyna papou stellae	Stella lori	60
Charmosyna placentis placentis	Roodflanklori	68
Geslacht Eos		
Eos bornea bornea	Rode Lori	76
Eos cyanogena	Zwartvleugel lori	84
Eos histrio talautensis	Diadeemlori	91
Eos reticulata	Blauwgestreepte Lori	99
Eos squamata squamata	Violetneklori	107
Eos squamata obiensis	Obi violetneklori	115
Bijlage A; Huisvestingsmatrix voor vogelsoorten, opgenomen in cluster 5a		123

Algemene Houderijrichtlijn

Lori's

Cluster 5a

Doel van de algemene houderijrichtlijn voor Lori's.

Het doel van deze algemene houderijrichtlijn is het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met deze groep vogels, die wordt gerekend tot de kooi- en volièrevogels.

Dit vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze groep vogels gewaarborgd is als zij in een beschermde omgeving en een gecontroleerd milieu worden gehouden.

Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het soort eigen gedrag, het in stand houden van een goede welzijn en gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Verklaring NBvV code.

De gebruikte code is opgebouwd op basis van het NBvV vraagprogramma 2020 t/m 2024. De lettercode b.v. G1 heeft betrekking op de sectie waarin de vogelsoort is ingedeeld.

De dan volgende cijfercode geeft met de eerste twee cijfers aan in welke groep de vogel is ingedeeld en de dan volgende cijfers geven aan wat het volgnummer in de groep is.

Soms zijn de man en de pop in opeenvolgende volgnummers aangegeven.

Soortspecifieke houderijrichtlijnen.

Naast deze algemene houderijrichtlijn zijn voor meerdere soorten afzonderlijke houderijrichtlijnen geschreven.

Deze zijn verzameld in het document Houderijrichtlijnen Cluster 5a t/m 5c

Documentnummers 2020 DE&W 35 t/m 2020 DE&W 37

Taxonomie

In onderstaand overzicht zijn alleen de families en geslachten opgenomen van aantoonbaar in Nederland gehouden vogels waarvoor houderijrichtlijnen beschikbaar zijn en die behoren tot de subfamilie Loriinae = Lori's.

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittaculidae

Subfamilie Loriinae	Geslachten:	Soorten:
	Chalcopsitta	5 soorten
	Charmosyna	3 soorten
	Eos	6 soorten

Land van herkomst

De landen van herkomst zijn in hoofdzaak Australië, Nieuw Zeeland, Nieuw Guinea, Melanesië, een deel van Indonesië, en eilanden in de Grote of Stille Oceaan.

Oorspronkelijke biotoop

Lori's komen voor in secundaire bossen in het middegebergte, maar ook in regenwouden, mangrovebossen en kokospalm plantages.

Als een Lori soort op een eiland voorkomt heeft het een beperkt verspreidingsgebied en daardoor is de kans op uitsterven aanwezig. De grootte van de populaties nemen af door de vangst voor de kooivogelhandel en ontbossing waarbij natuurlijk bos wordt omgezet in gebied voor agrarisch gebruik zoals bananenteelt.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Lori's zijn geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

Hierop is een uitzondering: De Eos histrio histrio, met als Nederlandse naamgeving de Roodblauwe lori is geplaatst op bijlage A.

Status IUCN Red List

De status op de IUCN Red List of Threatened Species geeft de mate van bedreiging op het voortbestaan van een vogelsoort aan. De gradaties die daarbij worden onderscheiden zijn uitgestorven (EX), uitgestorven in het wild (EW), kritiek = ernstig bedreigd (CR), bedreigd (EN), kwetsbaar (VU), gevoelig (NT), van bescherming afhankelijk (CD), niet bedreigd = veilig (LC).

Het is sterk afhankelijk van de soort welke gradatie van toepassing is.

De van toepassing zijnde status moet per soort vastgesteld worden en staat vermeld op de houderijrichtlijn van een beschreven soort.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Als vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, het groot brengen van de nakomelingen, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun dan nog aanwezige natuurlijke habitat. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Gezondheid

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten kunnen zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Lori.

Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen. De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's zijn sterk, maar om ze vorstvrij te houden is een lichte bijverwarming aan te raden in de winter, terwijl de maximale temperatuur in de zomer niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden.

In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht.

Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd.

Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren (dag)licht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale (LED) TL buis voldoet hier aan.

Sociaal gedrag

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken

Lori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.
Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.
De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.
Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 100x50x80 cm.
Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.
De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.
Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.
De man zal haar vaak assisteren met het broeden.
De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%
De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.
In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 77 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Voeding, drinken en badwater

De Lori's zijn nectaretende vogels.
Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.
Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.
In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.
Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.
Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.
De vogels baden graag in open schalen..

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.
De vogelsoorten kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten omgehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is in het algemeen 5 mm. Het verdient aanbeveling in de houderijrichtlijn van een beschreven soort uit deze familie te controleren of dit de juiste aanbevolen ringmaat is.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen. De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Lori niet verplicht.

Aankoop en verkoop

De aanschaf van Lori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie

Bij de Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit en schade

In geval van ontsnapping zal een Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze algemene houderijrichtlijn opgesteld.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*,
in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*,
Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links

BirdLife International 2012. *Phigys solitarius*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

Specifieke houderijrichtlijn Zwarte lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.002

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Chalcopsitta

Soort: **Chalcopsitta altra altra**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Chalcopsitta a. bernsteini

Chalcopsitta a. insignis

Land van herkomst:

Indonesië, Vogelkop noordwest Nieuw Guinea, de eilanden Batanta en Salawati.

Oorspronkelijk biotoop:

Droge gebieden, kokosplantages, verstoorde bossen door houtkap.

Beschrijving vogel:

De Zwarte Lori is 32 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is zwart overgoten met een paarse tot puperachtige gloed.

De snavel is zwart, de naakte oogring is zwart, de iris is oranjekeurig.

De kop, nek en rug zijn zwart. De stuit is paarsblauw.

De borst, buik, onderlichaam en dijen zijn zwart.

De vleugel dekveren zijn zwart. De vleugelslagpennen zijn zwart

De bovenstaart dekveren zijn paarsblauw. De onderzijde van de staart is aan de basis oranje-rood en verloopt naar de uiteinden toe naar olijfgroen.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Zwarte Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES – richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwarte Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièrè- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièrè- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen² van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwarte Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièrè- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwarte Lori.

Zwarte Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolièrè. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Zwarte Lori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Zwarte Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Zwarte Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie. Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenvolieren voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals is wordt uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwarte Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zwarte Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Chalcopsitta soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Chalcopsitta soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Zwarte Lori.

De Chalcopsitta soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x80 cm.

Zwarte Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 24-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lori's soortkenmerken al zichtbaar.

Na 84 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1986 succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge(n) dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Zwarte Lori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièr(e)s wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 of 8 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Zwarte Lori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Zwarte Lori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwarte Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Zwarte Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door

voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, - ethiek & wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is dit houderijvoorschrift opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lorries and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lorries*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Links

BirdLife International. 2016. *Chalcopsitta atra*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22684488A93032251.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Rajah Lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.017

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Chalcopsitta

Soort: **Chalcopsitta altra insignis**

Soorten/ondersoorten:

De Rajah Lorie is een ondersoort van de Zwarte Lorie.

Land van herkomst:

Indonesië, Vogelkop noordwest Nieuw Guinea, het eiland Amperpon

Oorspronkelijk biotoop:

Droge gebieden, kokosplantages, verstoorde bossen door houtkap.

Beschrijving vogel:

De Rajah Lorie heeft als synoniem: Fluweellori.

De Rajah Lorie is 29 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is zwart overgoten met een paarse tot puperachtige gloed.

De snavel is zwart, de naakte oogring is zwart, de iris is oranjekeurig.

Het voorhoofd is rood. Het voorste deel van de wangstreep is rood en vloeit over naar de kleur van de keel. De kop, nek en rug zijn zwart. De kop is blauwachtig grijs gestreept. De stuit is paarsblauw.

De borst, buik, onderlichaam zijn zwart. Veel veertjes in de borst en flanken hebben een rode omzoming. De dijen zijn rood..

De vleugel dekveren zijn zwart.

De vleugelboog heeft een smal rood randje. De vleugelslagpennen zijn zwart

De bovenstaart dekveren zijn paarsblauw. De onderzijde van de staart is grijsachtig blauw.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Rajah Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES – richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Rajah Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen³ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Rajah Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van voliëre- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Rajah Lori.

Rajah Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Rajah Lori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Rajah Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Rajah Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rajah Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Rajah Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Chalcopsitta soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vindt zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Chalcopsitta soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers.

Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Rajah Lori.

De Chalcopsitta soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x80 cm.

Rajah Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebreed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 24-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lori's soortkenmerken al zichtbaar.

Na 84 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Rajah Lori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 of 8 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Rajah Lori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop

De aanschaf van Rajah Lori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Rajah Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren. Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie) Dan is de Wet milieubeheer van toepassing. Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV. De APV regelt het volgende:
(Geluid)hinder door dieren:
Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.
Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Rajah Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging uit te geven door de NBvV

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

B.W. Ricchie, DVM, PhD, G.J. Harrison, DVM en L.R. Harrison, B.S., *Avian Medicine Principles and applications*, ISBN 0 963699601

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Chalcopsitta atra*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Chalcopsitta

Soort: **Chalcopsitta cardinalis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten:

Land van herkomst:

De Solomons eilanden ten oosten van Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Mangrove en laagland bossen, vooral bloeiende bomen.

Beschrijving vogel:

De Kardinaallori is 31 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is kardinaalrood.

De snavel is oranje en aan de basis zwart., de naakte oogring is zwart, de iris is oranjekleurig.

De kop, nek, rug en stuit zijn rood.

De borst, buik, flanken, dijen en onderlichaam zijn rood. De veren van de borst en buik zijn iets gezoomd waardoor een geschubt effect ontstaat. De onderstaart dekveren zijn rood.

De vleugel dekveren en vleugelslagpennen zijn bruinachtig rood.

De staart is bruinrood. De onderzijde van de staart is rood.

De poten zijn zwart met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Kardinaallori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES – richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Kardinaallori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièrè- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièrè- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁴ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Kardinaallori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièrè- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

⁴ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Kardinaallori.

Kardinaallori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Kardinaallori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Zwarte Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Kardinaallori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Kardinaallori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Kardinaallori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Chalcopsitta soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Chalcopsitta soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Kardinaallori.

De *Chalcopsitta* soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x80 cm.

Kardinaallori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 23 x 23 x 50 cm, met een invlieggat van 5 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 24-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de

omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lori's soortkenmerken al zichtbaar.

Na 84 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Parkieten Sociëteit 1992, no 7/8 blz. 262 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Kardinaallori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een grote kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7,5 of 8 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen. De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Kardinaallori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Kardinaallori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de beveding geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Kardinaallori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren. Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie) Dan is de Wet milieubeheer van toepassing. Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV. De APV regelt het volgende:
(Geluid)hinder door dieren:
Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.
Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Kardinaallori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

B.W. Ricchie, DVM, PhD, G.J. Harrison, DVM en L.R. Harrison, B.S., *Avian Medicine Principles and applications*, ISBN 0 963699601

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Chalcopsitta cardinalis*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Duivenbode lori

2021, versie 1.2
NBvV code N. 31.001.003

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Chalcopsitta

Soort: **Chalcopsitta duivenbodei**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Nieuw Guinea,

Oorspronkelijk biotoop:

Ze komen vooral voor in regenwouden.

Beschrijving vogel:

De Duivenbode Lori is 31 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar. Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is overwegend olijfgroen..

De snavel is zwart, de naakte oogring is zwart, de iris is oranjekleurig.

Het voorhoofd is geel. De kruin, achterhoofd en nek zijn olijfgroen. De wangstreek is gedeeltelijk geel.

Het achterhoofd en de nek hebben in de bevedering een bleekgele streeptekening die rondloopt over de oorstreek naar de hals. De stuit is violetblauw.

De keel is geel. De borst, buik en onderlichaam zijn donker olijfgroen met een lichte omzoming om elk veertje. De dijen zijn geel. De onderstaart dekveren zijn violet blauw.

De vleugel dekveren zijn donker olijfgroen . De vleugelboog is geel.. De vleugelslagpennen zijn blauwzwart

De bovenstaart dekveren zijn geel bewaasd. De onderzijde van de staart is bronsachtig van kleur met een violet blauwe weerschijn.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten
onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie:
Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Duivenbode Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES – richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt.

Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats.

De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Duivenbode Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁵ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Duivenbode Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij Lori's zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

⁵ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Duivenbode Lori.

Duivenbode Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Duivenbode Lori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Duivenbode Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Duivenbode Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Duivenbode Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Duivenbodes Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Chalcopsitta soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Chalcopsitta soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Duivenbode Lori.

De Chalcopsitta soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x80 cm.

Duivenbode Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 24-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lori's soortkenmerken al zichtbaar.

Na 83 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Tijdschrift Parkieten Sociëteit 1991, no. 7/8. Blz. 271 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Duivenbode Lori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 8 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Duivenbode Lori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Duivenbode Lori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Duivenbode Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de

houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Duivenbode Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

B.W. Ricchie, DVM, PhD, G.J. Harrison, DVM en L.R. Harrison, B.S., *Avian Medicine Principles and applications*, ISBN 0 963699601

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Chalcopsitta duivenbodei*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Geelgestreeptelori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.001.004

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Chalcopsitta

Soort: **Chalcopsitta scintillata scintillata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Chalcopsitta s. chloroptera
Chalcopsitta s. rubrifrons

Land van herkomst:

Indonesië, Papoea Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Droge gebieden, kokosplantages, verstoorde bossen doorhoutkap.

Beschrijving vogel:

De Geelgestreeptelori is 31 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is donkergroen.

De snavel is zwart. De naakte oogring is grijs. De iris van het oog is geeloranje, de pupil is zwart.

Het voorhoofd en de teugels zijn rood. De bovenkant van de kop, de wang- en oorstreek zijn zwartbruin. In de bevedering van de kop en nek bevindt zich een variabele groengele, soms geeloranje streep-tekening. Deze gaat op de rug over in een groene tekening. De stuit is blauw.

De nektekening gaat naar de hals en de donkerblauwe borst over in geeloranje. Op de groene buik is deze streep-tekening goudgeel. De dijen zijn rood. De onderstaart dekveren zijn groen.

De vleugel dekveren zijn groen. De vleugelslagpennen zijn bruinzwart met grote helder gele vlaggen.

De staartpennen zijn blauwgroen. Aan de onderzijde is de staart rood, overgaand in goudgeel tot bruin.

De poten zijn donkergrijs met zwarte nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Geelgestreeptelori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES-richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing in hun habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de

bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Geelgestreptelori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁶ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Geelgestreptelori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij Lori's zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

⁶ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Geelgestreptelori.

Geelgestreptelori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 300 x 100 x 200 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Geelgestreptelori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Geelgestreptelori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Geelgestreptelori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Geelgestreptelori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Geelgestreptelori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Chalcopsitta soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vindt zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Chalcopsitta soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Geelgestreeptelori.

De Chalcopsitta soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x80 cm.

Geelgestreeptelori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 24-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de

omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lori's soortenkenmerken al zichtbaar.

Na 84 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen.

Rijdschift parkieten Sociëteit, 1988, no. 8, blz. 266 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Geelgestreeptelori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden, voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 of 8 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Geelgestreeptelori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Geelgestreeptelori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Geelgestreeptelori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Geelgestreeptelori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, M. de Jong, fokkers van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

B.W. Ricchie, DVM, PhD, G.J. Harrison, DVM en L.R. Harrison, B.S., *Avian Medicine Principles and applications*, ISBN 0 963699601

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Chalcopsitta scintillata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Mont Goliath lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.040

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Chamosyna

Soort: **Chamosyna papou goliathina**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn drie ondersoorten:
Chamosyna p. wahnnesi
Chamosyna p. papou = nomaatvorm.
Chamosyna p. stellae

Land van herkomst:

Indonesië, Papoua Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

In de kruinen van bloesemdragende bomen en struiken..

Beschrijving vogel:

De Mount Goliath Lori heeft als synoniem: Rode Stella Lori of Goliath papoealori

De Mount Goliath Lori is 45 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en een pop is zichtbaar aanwezig.

De man:

De snavel is rood. De bovensnavel heeft een zwarte punt. De naakte oogring is grijs, de iris is rood, de pupil is donkerrood.

Het voorhoofd en de bovenzijde van de kop is rood. Vanaf het midden van de kop is een blauwe vlek aanwezig. Achter het oog loopt een zwarte streep rondom de blauwe kopvlek.

De zijkant van de kop met de wang- en oorstreek is rood. De nek is rood.

De rugmantel is donkergroen. De onderrug is rood. De stuit is violetblauw. De bovenstaartdekveren zijn donkergroen.

De keel en borst zijn rood. De buik is blauwzwart. De dijen zijn zwart en de onderstaartdekveren zijn rood.

De vleugeldekveren zijn donkergroen. De grote vleugelpennen zijn zwart. De staartpennen zijn geel, de onderzijde van de staart is groengeel. De verlengde middelste staartpennen zijn geel.

De poten zijn vleeskleurig met zwarte nagels.

De pop heeft een gele onderrug en ook de onderzijde van de flanken is geel.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Mount Goliath Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de

bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Mount Goliath Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁷ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Mount Goliath Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

⁷ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Mount Goliath Lori.

Mount Goliath Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Mount Goliath Lori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Mount Goliath Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Mount Goliath Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Mount Goliath Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Mount Goliath Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Charmosyna soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Charmosyna soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Mount Goliath Lori.

De Charmosyna soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x80x80 cm.

Mont Goliath Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 25-27 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Charmosyna soortkenmerken al zichtbaar.

Na 68 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen.

Tijdschrift Parkieten Sociëteit, 1989, no. 1, blz. 5 e.v.

Tijdschrift Parkieten Sociëteit, 1996, no. 9, blz. 342 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1986 succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectar etende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Mount Goliath Lori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een volière..

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten omgehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is erop gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 6 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Mount Goliath Lori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankopen verkoop.

De aanschaf van Mount Goliath Lori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Mount Goliath Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de

houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Mount Goliath Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door G. Stegeman, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

B.W. Ricchie, DVM, PhD, G.J. Harrison, DVM en L.R. Harrison, B.S., *Avian Medicine Principles and applications*, ISBN 0 963699601

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Links

BirdLife International 2014. *Charmosyna papou*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Stella lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.010

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Chamosyna

Soort: **Chamosyna papoua stellae**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn drie ondersoorten:
Chamosyna p. wahnnesi
Chamosyna p. paou = nomiaatvorm.
Chamosyna p. goliathina

Land van herkomst:

Indonesië, Papua Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

In de kruinen van bloesemdragende bomen en struiken..

Beschrijving vogel:

De Stella Lori heeft als synoniem: Stella Papoea lori en Zwarte Stella lori.

De Stella Lori is 45 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is zichtbaar aanwezig.

De man:

De snavel is rood. De bovensnavel heeft een zwarte punt. De naakte oogring is grijs, de iris is rood, de pupil is donkerrood.

Het voorhoofd en de bovenzijde van de kop is rood. Vanaf het midden van de kop is een blauwe vlek aanwezig. Achter het oog loopt een zwarte streep rondom de blauwe kopvlek.

De zijkant van de kop met de wang- en oorstreek is rood. De nek is rood.

De rugmantel is donkergroen. De onderrug is rood. De stuit is violetblauw. De bovenstaartdekveren zijn donkergroen.

De keel en borst zijn rood. De buik is blauwzwart. De dijen zijn zwart en de onderstaartdekveren zijn rood.

De vleugeldekenveren zijn donkergroen. De grote vleugelpennen zijn zwart. De staartpennen zijn geel, de onderzijde van de staart is groengeel. De verlengde middelste staartpennen zijn oranje.

De poten zijn vleeskleurig met zwarte nagels.

De pop heeft een gele onderrug en ook de onderzijde van de flanken is geel.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Stella Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Stella Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁸ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Stella Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

⁸ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Stella Lori.

Stella Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Stella Lori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Stella Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Stella Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Stella Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Stella Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Charmosyna soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Charmosyna soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Stella Lori.

De Charmosyna soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x80x80 cm.

Stella Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 50 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 25-27 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Lori's soortkenmerken al zichtbaar.

Na 68 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

1^e Fokverslag 1989 SIV.

Domesticatie

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1986 succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectar etende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Stella Lori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een volière.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 6 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Stella Lori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankop en verkoop.

De aanschaf van Stella Lori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Stella Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt

vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Stella Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door G. van Dooren, G. Stegeman, fokkers van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

B.W. Ricchie, DVM, PhD, G.J. Harrison, DVM en L.R. Harrison, B.S., *Avian Medicine Principles and applications*, ISBN 0 963699601

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Links

BirdLife International 2014. *Charmosyna stellae*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Roodflank lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.040

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiaachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Charmosyna

Soort: **Charmosyna placentis placentis**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn vier ondersoorten:
Charmosyna p. ornata
Charmosyna p. intension
Charmosyna p. subplacens
Charmosyna p. pallidior

Land van herkomst:

Indonesië, Papua Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

In de kruinen van bloesemdragende bomen en struiken..

Beschrijving vogel:

De Roodflank Lori heeft als synoniem: Pracht lori, Blauwstuit honinglori,

De Roodflank Lori is 18 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is zichtbaar aanwezig.

De man:

De snavel is rood. De naakte oogring is donkergrijs, de iris is oranje, de pupil is zwart.

De bevedering aan de bovenkant van de kop is geelgroen, De wangstreek is rood, de oorstreek is blauwbevederd met een lichtere blauwe kleur in de schachten van de veertjes.

De nek en rug is groen. De stuit is blauw. De keel is rood. De borst, buik en onderlichaam zijn geelgroen.

Vanaf de schouders zijn de flanken rood. De onderstaart dekveren zijn geel/groen.

De vleugeldekken zijn donkergroen. De buitenste grote vleugelpennen zijn groen omzoomd, de binnenste grote slagpennen zijn zwart. De staartpennen zijn groen met gele uiteinden, de onderzijde van de staart is geel.

De poten zijn vleeskleurig met donkere nagels.

De pop:

De pop mist de rode kleur op de wangstreek en in de flanken. De kopbevedering is egaal groen.

De oorstreek heeft een gele bevedering met lichtgele schachten.

Foto P. van der Zanden

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Roodflank Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwe CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern LC = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de

bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volièr- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Roodflank Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volièr- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volièr- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen⁹ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Roodflank Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

⁹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Roodflank Lori.

Roodflank Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Roodflank Lori's zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, mits de vogels hieraan gewend zijn. De maximale temperatuur moet niet hoger dan 35° C bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Roodflank Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Roodflank Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hieraan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Roodflank Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Roodflank Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naar toe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Charmosyna soorten kunnen niet in volière worden gehouden waarin ook andere vogelsoorten zijn ondergebracht. Indien dit wel plaats vind zal er een territorium strijd ontstaan. Door de agressie naar anderen toe ontstaan slechte broedresultaten.

Charmosyna soorten hebben een krachtige snavel, maar zijn geen echte knagers. Als regelmatig wilgentakken en takken van fruitbomen in de volière of vlucht worden geplaatst, zal de (niet-metalen) constructie vaak wel met rust worden gelaten.

Het fokken met de Roodflank Lori.

De Charmosyna soorten zijn in het 3e jaar broedrijp.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

Ze broeden vaak in de winter en dan is een verwarmd nachthok wel een vereiste.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x80 cm of ruimer. Roodflank Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 30 cm, met een invlieggat van 5 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie. De eieren worden met tussenposen van 48 uur gelegd, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 25-27 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Charmosyna soortkenmerken al zichtbaar.

Na 63 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, dec. 2012, blz. 6 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er sinds 1986 succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectar etende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Roodflank Lori's kunnen vijf jaar als Eigen Kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 4,5 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Roodflank Lori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Roodflank Lori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Roodflank Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt

vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Roodflank Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door P. van der Zanden, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

B.W. Ricchie, DVM, PhD, G.J. Harrison, DVM en L.R. Harrison, B.S., *Avian Medicine Principles and applications*, ISBN 0 963699601

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Links

BirdLife International 2014. *Chamosyna placentus*. The IUCN Red List of Threatened Species.

Version 2014.3. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Rode lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 002.003

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Eos

Soort: **Eos bornea bornea**

Soorten/ondersoorten:

Er is een ondersoort:

Eos b. cyanonothus

Land van herkomst:

Ceram, Ambon, Saparu, Kai-eilanden.

Oorspronkelijk biotoop:

Met bomen begroeide terreinen langs de kust en in bergachtige gebieden tot 1800 m.

Beschrijving vogel:

De Rode Lori is 27 tot 32 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is helder rood.

De snavel is oranje-rood. De naakte oogring is blauwgrijs. De iris van het oog is rood, de pupil is zwart.

De kopbevedering, nek, rug en stuit is rood.

Ook de borst en buik en flanken zijn rood. De onderstaartdekveren zijn blauw.

Over de rode vleugels loopt een blauwe band. De binnenste vleugelpennen zijn over de hele lengte blauw. De kleine vleugelpennen zijn rood, de grote vleugelpennen zijn zwart met rode spiegels.

De start is rood doorweven zwart.

De poten zijn grijszwart met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

- onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Rode Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Rode Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen¹⁰ van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Rode Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere Lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

¹⁰ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Rode Lori.

Rode Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's die behoren tot het geslacht Eos zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Rode Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Rode Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Rode Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Rode Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Rode Lori.

De Rode Lori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Rode Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruis is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 89 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Tijdschrift parkieten Sociëteit, 1980, no.4, blz. 112 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1981, blz. 327 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1988, blz. 341

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrengen dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Rode Lori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières wordt gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 6 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen. De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Rode Lori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Rode Lori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Rode Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Rode Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron Nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, –ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door G. Stegeman, Gert van Dooren, fokkers van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Nemorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schmitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2012. *Eos bornea*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.linxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke Houderijrichtlijn Zwartvleugel lori

2019, versie 1.2
NBvV code N 31.002.040

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Eos

Afbeelding

zie NBvV Vogelindex

Soort: **Eos cyanogenia**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten.

Land van herkomst:

Indonesië en de eilanden ten noorden van Nieuw Guinea.

Oorspronkelijk biotoop:

Langs de kust in kokospalmbomen, mangrovebossen en struikachtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De Zwartvleugellori heeft als synoniem: Koningslori.

De Zwartvleugellori is 30 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is rood.

De snavel is oranjerood. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is geel tot oranje, de pupil is zwart.

Rond het oog en op de wangen en oorstreek is de bevedering violetblauw in de vorm van een vlek.

De kopbevedering is rood. De nek, rug en de stuit zijn rood.

De keel is wat lichter rood dan de borst. De buik, flanken en de onderstaart dekveren zijn rood.

De dijen en de daaraan grenzende flankbevedering zijn zwart.

De vleugel dekveren zijn zwart. De vleugelslagpennen zijn rood met zwarte vleugeltoppen.

De staart is aan de bovenzijde zwart, de onderzijde is mat rood.

De poten zijn donkergrijs met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

- onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Zwartvleugellori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer,

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Vulnerable VU = kwetsbaar.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de Lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge Lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Zwartvleugellori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Zwartvleugellori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere Lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Zwartvleugellori.

Zwartvleugellori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's die behoren tot het geslacht Eos zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Zwartvleugellori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Zwartvleugellori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Zwartvleugellori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Zwartvleugellori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Zwartvleugellori.

De Zwartvleugellori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Zwartvleugellori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitbroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 91 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Tijdschrift Parkieten Sociëteit, 1980, no. 4, blz. 112 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug.1981, blz. 327 e.v.

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1988, blz. 341

Voeding, drinken en badwater.

De lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor Lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Zwartvleugellori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring.

Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volièeres worden gehouden tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn

gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortejaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 mm.

De houder van een vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Zwartvleugellori niet verplicht

Aankoop en Verkoop.

De aanschaf van Zwartvleugellori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Zwartvleugellori geplaatst is op de Europese soortenlijst, bijlage B, moet de verkoper voor iedere verkochte vogel een overdrachtverklaring opstellen en een exemplaar daarvan beschikbaar stellen aan de koper.

Daarnaast verdient het aanbeveling ook een kopie van deze houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van zes weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Zwartvleugellori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Zwartvleugellori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron Nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door

voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn,-ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Links

BirdLife International. 2016. *Eos cyanogenia*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22684519A93033923.

www.loribreeders.com

www.abc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Diadeemlori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.020

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Eos

Soort: **Eos histrio histrio**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:
Eos h. challengeri
Eos h. talautensis

Land van herkomst:

Indonesië, noordelijk van Celebes

Oorspronkelijk biotoop:

Langs de kust in kokospalmbomen, mangrovebossen en struikachtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De Diadeemlori is 28 - 31 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is rood.

De snavel is oranjerood. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is oranje, de pupil is zwart.

Boven de snavelinplant zit een smal rood bandje. dat overgaat in een brede violet blauwe band op het voorhoofd. Een tweede blauwe band loopt vanaf de ogen naar de rug. De rug is violet blauw.

De keel is rood. De borst bestaat uit een brede violet blauwe band. De buiken flanken zijn rood. Het onderlichaam is zwart. De dijen zijn zwart en de onderstaart dekveren zijn met blauw doorweven.

De bevedering van de schouders en vleugels zijn zwart. De vleugel dekveren hebben soms zwarte uiteinden, anders zijn ze zuiver rood.

De staart is aan de bovenzijde wijnrood, de onderzijde is rood.

De poten zijn grijs met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 24 november 2019.

opmerkingen:

De Diadeemlori is geplaatst op de CITES appendix I en de Europese soortenlijst bijlage A.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Endangered EN = bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor Lori's.

Er is voor de lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende Lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse Lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Diadeemlori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de gedragingen van de vogels.¹¹ De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Diadeemlori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij Lori's zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

¹¹ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Diadeemlori.

Diadeemlori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's die behoren tot het geslacht Eos zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Diadeemlori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Diadeemlori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Diadeemlori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Diadeemlori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Diadeemlori.

De Diadeemlori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Diadeemlori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 91 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Er zijn geen fokverslagen aangetroffen.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Diadeemlori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Vogelsoorten die geplaatst zijn op de CITES appendix I en de EU bijlage A moeten voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring waarop vermeld staat: de bond die de ring heeft afgegeven, het jaar waarin deze is afgegeven, de code NL, de ringdiameter, het kweeknummer van de fokker en het volgnummer. Daarnaast is een dergelijke ring voorzien van een breukzone.

Bij beschadiging van de ring door b.v. oprekken, zal de ring breken en onbruikbaar worden. Belangrijk is dat de juiste ringmaat is gebruikt.

De voorgeschreven ringmaat voor de Diadeemlori is 7 mm.

Deze ringen moeten afzonderlijk worden besteld bij de NBvV

Er dient een administratie bijgehouden te worden waaruit blijkt aan wie een dergelijke ring is afgegeven.

Zolang de jonge vogels in uw bezit blijven, op het adres dat gelijk is aan die van de ouderdieren (die immers een EG-certificaat hebben) is een EG-certificaat voor die jongen nog niet noodzakelijk.

Zodra de jonge vogels van eigenaar wisselen dient u digitaal een EG-certificaat voor iedere vogel aan te vragen. Alleen als het EG-certificaat in uw bezit is mag de vogel het adres verlaten.

Aankoop en verkoop

De aanschaf van Diadeemlori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage A, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel de bijbehorende CITES documenten aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevordering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Diadeemlori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt

vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Diadeemlori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek & Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*, uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Links.

BirdLife International 2013. *Eos histrio*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Blauwgestreepte lori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.005

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Eos

Soort: **Eos reticulata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn geen ondersoorten

Land van herkomst:

De Indonesische eilanden Babar, Damar en Tenimbar.

Oorspronkelijk biotoop:

Langs de kust in kokospalmbomen, mangrovebossen en struikachtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De Blauwgestreepte Lori is 30 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is overwegend rood.

De snavel is oranjerood. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is geel tot oranje, de pupil is zwart.

De kopbevedering is rood. De rug is rood en de stuit purperrood.

Het voorhoofd heeft een smal blauw bandje dat onder het oog doorloopt en vanachter het oog breed uitvloeit naar de oorstreek. De wangen en de keel zijn rood.

De nek en het bovenste deel van de rug vertonen helderblauwe streepjes op iets verlengde veren.

De rug en stuit zijn rood. De borst is purperrood, de buik en flanken zijn iets lichter rood.

De dijen zijn rood, maar boven het loopbeen zwart.

De vleugel dekveren zijn zwart met een rode uiteinde. De grote vleugelpennen zijn zwart met rode spiegels. De staart is zwartbruin.

De poten zijn grijs met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

- a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;
- b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:
onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;
- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Blauwgestreepte Lori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES-richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Near Threatened NT = gevoelig..

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt. Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor lori's.

Er is voor de lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats. De in Europa aanwezige Lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat. Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volièr- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd

beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtneming van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Blauwgestreepte Lori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van deze natuurlijke gedragingen van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Blauwgestreepte Lori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij Lori's zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere Lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Blauwgestreepte Lori.

Blauwgestreepte Lori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's die behoren tot het geslacht Eos zijn sterke Lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Blauwgestreepte Lori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Blauwgestreepte Lori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Blauwgestreepte Lori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Blauwgestreepte Lori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals Lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Blauwgestreepte Lori.

De Blauwgestreepte Lori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronden per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Blauwgestreepte Lori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 95 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, febr. 1977, blz. 77

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Blauwgestrepte Lori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 7 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst, moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de Blauwgestrepte Lori voorzien van een gesloten pootring niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Blauwgestrepte Lori's als volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Blauwgestrepte Lori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geen onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren. Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie) Dan is de Wet milieubeheer van toepassing. Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV. De APV regelt het volgende:
(Geluid)hinder door dieren:
Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.
Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Blauwgestreepte Lori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron Nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebber is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*, Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Links.

BirdLife International 2012. *Eos reticulata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Violetneklori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.007

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Eos

Soort: **Eos squamata squamata**

Soorten/ondersoorten:

Er zijn twee ondersoorten:

Eos s. riciniata

Eos s. obiensis

Land van herkomst:

Westelijk Papoea

Oorspronkelijk biotoop:

Langs de kust in kokospalmbomen, mangrovebossen en struikachtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De Violetneklori is 27 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is overwegend rood.

De snavel is oranje. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is geel tot oranje, de pupil is zwart.

De kopbevedering is rood. De rug is rood en de stuit purperrood.

De kleur van hals en nek is violetblauw en vormt een band. Er komen vogels voor die deze band wat smal in omvang hebben.

De borst is onder deze band rood en gaat over in een violet blauwe buik en onderstaart dekveren.

De flanken zijn rood en de dijbenen zijn ook rood.

De vleugel dekveren zijn aan de bovenzijde rood en licht omzoomd met zwarte uiteinden.

De schouders zijn purperrood met zwarte uiteinden. Ook de grote rode vleugelpennen hebben zwarte uiteinden. De onderzijde van de slagpennen is rozerood.

De staart is aan de bovenzijde purperrood, de onderzijde is bruinrood.

De poten zijn grijs met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en

zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten

onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);

d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Violetneklori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B. In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt.

Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor lori's.

Er is voor de lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats.

De in Europa aanwezige lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en voliërevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de voliëre- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met voliëre- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Violetneklori** is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte voliëre- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van voliëre- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹²van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Violetneklori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdiertjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere Lori's.

¹² Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en voliërevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volièr- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Violetneklori.

Violetneklori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel Lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's die behoren tot het geslacht Eos zijn sterke lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De Lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de Lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volièr zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Violetneklori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Violetneklori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Violetneklori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Violetneklori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Violetneklori.

De Violetneklori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Violetneklori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed.

De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftecijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 91 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Maandblad Onze Vogels, uitg. NBvV, aug. 1988, blz. 341

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De Lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Violetneklori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortjaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 6 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen. De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Violetneklori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Violetneklori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevodering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Violetneklori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en onnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de

fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren.

Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie)

Dan is de Wet milieubeheer van toepassing.

Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV.

De APV regelt het volgende:

(Geluid)hinder door dieren:

Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.

Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Violetneklori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan.

Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem.

Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld.

Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van Lori's.

Literatuur.

Handboek Vogelverzorging uit te geven door de NBvV

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockkhouse.com

Links

BirdLife International. 2016. *Eos squamata*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22684506A93033311

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.ibc.lynxeds.com

www.vogelindex.nl

Specifieke houderijrichtlijn Obi violetneklori

2021, versie 1.2

NBvV code N. 31.002.008

Taxonomische indeling

Klasse: Aves = vogels
Orde: Psittaciformes = papegaaiachtigen
Familie: Psittacidae
Geslacht: Eos

Soort: **Eos squamata obiensis**

Soorten/ondersoorten:

De Obi violetneklori is een ondersoort van de Violetneklori.

Land van herkomst:

Het eiland Obi dat behoort tot de noordelijke Molukken.

Oorspronkelijk biotoop:

Langs de kust in kokospalmbomen, mangrovebossen en struikachtige gebieden.

Beschrijving vogel:

De Obi violetneklori is 26 cm. groot.

Het onderscheid tussen een man en pop is met het oog niet of nauwelijks waarneembaar.

Het verdient aanbeveling daartoe een endoscopisch of DNA onderzoek via de veren te laten uitvoeren.

De algemene lichaamskleur is overwegend rood.

De snavel is oranjerood. De naakte oogring is donkergrijs. De iris van het oog is geel tot oranje, de pupil is zwart.

De kopbevedering is rood. De rug is rood en de stuit purperrood.

Bij deze ondersoort is geen nekband aanwezig. De borst is rood en gaat over in een violet blauwe buik en onderstaart dekveren.

De flanken zijn rood en de dijbenen zijn ook rood.

De vleugel dekveren zijn aan de bovenzijde rood en licht omzoomd met zwarte uiteinden.

De schouders zijn zwart. De grote rode vleugelpennen hebben zwarte uiteinden. De onderzijde van de slagpennen is rozerood.

De staart is aan de bovenzijde purperrood, de onderzijde is bruinrood.

De poten zijn grijs met donkere nagels.

Status in relatie tot relevante wetgeving.

Het houden van deze vogelsoort is toegelaten:

a) onder wet- en regelgeving omtrent gevaar voor de volksgezondheid (besmetting en zoönosen) onder referentie: Wet dieren, artikel 2.1, derde lid; artikel 5.3, derde lid en artikel 8.4 eerste lid;

b) onder gestelde regelen Gevaarlijke dieren:

onder referentie: Advies RDA 2005/04: Houden van potentieel gevaarlijke diersoorten als gezelschapsdier, blz. 43;

- c) onder de in de Wet natuurbescherming gestelde regelen (o.a. m.b.t. invasieve soorten onder referentie: § 3.8, art. 3.38 en de EU verordening 1143/2014);
- d) onder de CITES reglementen, EU Richtlijnen m.b.t. soortbescherming, onder referentie: Verordening (EU) Nr. 2019/2117 van 29 november 2019.

opmerkingen:

De Obi violetneklori is geplaatst op de CITES appendix II en de Europese soortenlijst bijlage B.

In de versie 1.2 van 2019 is de rubriek Aankoop en Verkoop aangepast aan de nieuwste CITES richtsnoer.

Status IUCN Red List:

De beschreven vogelsoort heeft de status Least Concern = niet bedreigd.

Captive breeding and conservation.

Onder anderen door de hoge kwaliteit van de commerciële voedingsproducten die tegenwoordig op de markt zijn, wordt met vele soorten vandaag de dag gefokt.

Voerfabrikanten zijn ingesprongen op de vraag naar producten voor lori's.

Er is voor de lori liefhebbers een grote keus aanwezig bij de aanschaf van verschillende lori geslachten en soorten. Importen van deze vogelsoorten vinden al jaren niet meer plaats.

De in Europa aanwezige lori's zijn nu gedomesticeerd en vormen een belangrijke verrijking in de hobbymatige en duurzame vogelsport, die door veel aviculturisten wordt uitgeoefend.

De Nederlandse lori fokkers dragen met hun goede fokresultaten in hoge mate bij aan het in stand houden van een goede Europese genen pool. Veel hobbymatige fokkers zorgen ook dat dierentuinen en vogelparken kunnen beschikken over nieuwe en jonge lori soorten.

Wereldwijd vindt dagelijks houtkap plaats. Door nu een goede genen pool te behouden zijn straks nog steeds herintroducties mogelijk in hun natuurlijke habitat.

Dit is niet alleen de verantwoordelijkheid die vele fokkers delen, maar ligt ook vastgelegd in het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Een groep fokkers hebben reeds particuliere initiatieven ontplooid in Nederland en Europa om soorten in kaart te brengen en zijn samenwerkingsverbanden aangegaan om de daarvoor in aanmerking komende soorten in kaart te brengen. Men richt zich daarbij vooral op soorten die door ontbossing en habitat bedreigd of ernstig bedreigd worden in hun voortbestaan.

Doelstelling houderijrichtlijn.

Het hobbymatig en duurzaam houden van en of fokken met een vogelsoort dat wordt gerekend tot de volière- en kooivogels, vindt plaats op basis van het schriftelijk vastgelegd beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers en met in achtname van de bepalingen zoals die zijn opgenomen in de CODEX welke voor het houden van en fokken met volière- en kooivogels is opgesteld.

De basis van deze houderijrichtlijn voor de **Obi violetneklori**

is het scheppen van zodanige voorwaarden dat het welzijn en de gezondheid van deze vogelsoort gewaarborgd is. Deze borging richt zich op het kunnen uitoefenen van het natuurlijk gedrag, het in stand houden van een goede gezondheid door het bieden van een goede huisvesting en een goede voeding.

Natuurlijk en normaal gedrag in relatie tot het houden in de avicultuur.

De aantoonbaar in Nederland gehouden en gefokte volière- en kooivogels kunnen op basis van de daarvoor geldende (niet eensluitende) definities worden gerekend tot de groep gedomesticeerde dieren. Ze leven niet meer in hun natuurlijke omgeving, maar in een houderij omgeving en zijn afhankelijk van de omgevingscondities die de houder hen aanbiedt.

Toch behouden gedomesticeerde vogelsoorten een aantal van hun natuurlijke gedragingen. Vormen van natuurlijk gedrag beschouwen we de voortbeweging, voedselopname en foerageer gedrag, de voortplanting, territoriaal gedrag, de onderlinge socialisatie, verzorging en hygiëne.

De houder en fokker van volière- en kooivogels zal een meer dan minimaal kennisniveau moeten hebben van de normale gedragingen ¹³van de vogels. De manier waarop met deze kennis wordt omgegaan in de relatie tussen houder en vogel heeft veel invloed op de emoties en stressfactoren die de vogel ervaart. Een goede positieve relatie tussen houder en vogel heeft tot resultaat dat de vogel minder angst voor mensen ontwikkelt. Dit verlaagt niet alleen de invloed van veel stressfactoren, maar maakt het omgaan met vogels gemakkelijker.

Gezondheid.

Bij het in acht nemen van goede hygiënische maatregelen en het aanbieden van een uitgebalanceerd voer en voedingssupplementen zal een Obi violetneklori lang in een goede gezondheid verkeren.

Door insleep van buiten af of door het overbrengen door stekende insecten kunnen de vogels in aanraking komen met alle ziekten die bij papegaaiachtigen bekend zijn.

Veel voorkomende ziekten bij papegaaien en parkieten zijn::

Virale aandoeningen;

Bacteriële en mycotische aandoeningen;

Parasitaire aandoeningen;

Voedingsgerelateerde stoornissen;

Vederafwijkingen;

Intoxicaties;

Reproductiestoornissen;

Overige frequent voorkomende aandoeningen zoals:

jicht, kropstase, luchtzakscheuren, tumoren, doorgroeien van snavel

Er is een kleine kans op het optreden van flagelaten. Deze zweepdierpjes zijn eenvoudig te bestrijden met het middel Rondizol 2,5%. De besmetting ontstaat alleen door direct contact met andere lori's.

Huisvesting.

Algemeen.

De algemene richtlijnen met betrekking tot de huisvesting van volière- en kooivogels is opgenomen in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

¹³ Cie DE&W NBvV, Monografie "Het communiceren met kooi- en volièrevogels", 2020, uitgave NBvV Documentnummer 2020 DE&W 04

Specifieke huisvestingsrichtlijnen voor de Obi violetneklori

Obi violetneklori's kunnen worden gehuisvest in een onverwarmde binnenvlucht met daaraan gekoppeld een buitenvolière. Het is niet raadzaam andere vogels bij een koppel lori's te plaatsen.

De benodigde ruimte per koppel is toch wel 100 x 100 x 100 cm.

Als vogels binnen worden gehouden moet de luchtvochtigheid schommelen tussen de 50 tot 90%.

Onder de 50% heeft tot gevolg dat de embryo's in de eieren sneller zullen afsterven.

De luchtkwaliteit in de vogelverblijven moet goed zijn; schoon en voldoende geventileerd

Lori's die behoren tot het geslacht Eos zijn sterke lori's en is lichte vorst in principe geen probleem, terwijl de maximale temperatuur niet hoger dan 35° C moet bedragen. Bij zo'n temperatuur moeten de vogels in de schaduw kunnen zitten.

De lori's kunnen in een buitenvolière worden ondergebracht onder voorwaarde dat ze daar al in het voorjaar, zomer of najaar in geplaatst worden. In de winter moeten de lori's niet van binnen naar buiten worden gebracht. Het verenkleed heeft zich dan niet geleidelijk aan kunnen passen aan de veranderende temperatuur. Het verenkleed is in de regel dikker bij vogels die de hele zomer in een buitenvolière zijn geweest dan die, die langdurig binnen zijn gehouden.

Vogels zijn gevoelig voor mist/vocht in combinatie met kou. In de herfst met nachten met kans op nevel, mist, koude en regen worden de vogels binnen gehouden, tenzij de volière zelf tocht en vorstvrij is gebouwd. Obi violetneklori's kunnen in een buitenvolière tochtvrij en met een droge nestkast worden gehouden,

Obi violetneklori's hebben (dag)licht nodig. Alleen dan krijgen ze voldoende tijd voor voedselopname en de opbouw van een algemene conditie.

Uitgangspunt is dat de vogels tenminste 15 uren daglicht krijgen. Tijdens de rustperiode is een minimum van 12 uur voldoende.

Licht is belangrijk, daarom moeten binnenverblijven voorzien worden van kunstmatige verlichting door middel van verlichtingsarmaturen. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van lichtbronnen die ook een hoeveelheid UV straling uitzenden. De normale TL buis voldoet hier aan.

Sociaal en soortspecifiek gedrag.

De basis principes ten aanzien van een passend respons op sociale interacties en het tonen van soortspecifiek gedrag en het vermijden van stressfactoren is beschreven in het "Handboek Vogelverzorging" zoals deze is uitgegeven door de NBvV.

Voor de Obi violetneklori is aanvullend onderstaand van toepassing:

Obi violetneklori's zijn in het algemeen geen vliegers. Ze maken veelvuldig gebruik van het gaas of takken om te klauteren waar ze naartoe willen. Kleine afstanden worden in de regel altijd klauterend afgelegd.

Regenwoudvogels zoals lori's zijn geen lange afstandvliegers. Wel zijn het behendige wendbare vliegers en klauteraars zodat ze gemakkelijk hun voedsel kunnen bemachtigen in de boomtoppen

Het fokken met de Obi violetneklori.

De Obi violetneklori's zijn in het 3^e jaar broedrijp. Soms al in het 2^e jaar.

Het broedseizoen heeft geen vaste startdatum, maar kan het gehele jaar plaats vinden.

De vogels doen twee tot drie broedronde per seizoen.

Als de vogels binnen worden gehouden is een broedkooi nodig van 120x50x50 cm.

Obi violetneklori's zijn holtebroeders en dienen als nestkast te beschikken over een broedblok van 20 x 20 x 60 cm, met een invlieggat van 7 cm. Het verdient aanbeveling aan de binnenzijde een strookje gaas naar het invlieggat aan te brengen.

De vogels maken niet zelf een nest. Onder in het broedblok kan een plaatje gelegd worden met een komvormige uitholling. Als nestmateriaal wordt een laagje houtkrullen of beukenspaanders van 5 cm. dikte gebruikt.

Gedurende de opfoktijd van de jongen kan dit een aantal keren worden verschoond.

Er worden meestal twee eieren gelegd, zelden drie, die door de pop zelf worden uitgebroed. De man zal haar vaak assisteren met het broeden.

De broedtijd is gemiddeld 23-26 dagen, dit is mede afhankelijk van de omgevingstemperatuur en de luchtvochtigheid. Het uitkomstpercentage is 80%

De jongen worden door de ouders zelf gevoerd. Lori's zijn zorgzame ouders en het komt maar zelden voor dat ze niet zelf de jongen groot brengen.

In de periode tot aan de jeugdruï is er geen opvallend sterftcijfer. In deze periode zijn de Eos soortkenmerken al zichtbaar. Ten opzichte van de ouders hebben ze iets meer blauw in het jeugdkleed.

Na 91 dagen zijn de jongen in zoverre zelfstandig dat ze bij de ouders weg kunnen (bijlage 1 van Besluit houders van dieren 2014).

Inventarisatie fokverslagen:

Psittaci kwartaalblad van de PSC, febr. 2014, blz. 12 e.v.

Domesticatie.

Het domesticatietraject heeft zich zodanig ontwikkeld dat er succesvol met de nominaatvorm van deze vogelsoort wordt gefokt.

Voeding, drinken en badwater.

De lori's zijn nectaretende vogels.

Zij krijgen deze nectar via een droog poeder van b.v. AVES met drinkwater, en in water opgelost poeder van Avian.

Voerfabrikanten zoals Aves en Avian hebben zich gespecialiseerd op voeding voor lori's.

In het voer van Aves en Avian zitten alle benodigde voedingsstoffen en mineralen.

Het bereiden van een compleet voer is eenvoudig.

Als men meer variatie in het voeraanbod wil aanbrenge dan kan men eivoer, kiemzaad en voedingssupplementen en wat fruit toevoegen

Lori's hebben een lagere vochtopname dan zangvogels. Dit komt door de vloeibare voeding en fruit, beiden bevatten al veel vocht.

Toch moet ook aan deze vogelsoorten vers drinkwater aangeboden worden.

De vogels baden graag in open schalen..

Overigen.

Deelname aan een tijdelijke tentoonstelling.

Lori's zijn snel gewend aan mensen en hebben een hierdoor geen speciale training nodig om op een tentoonstelling ingezonden te kunnen worden.

Obi violetneklori's kunnen vijf jaar als Eigen kweek worden ingezonden en worden ondergebracht in een kleine kistkooi.

Identificatie en registratie.

Alle vogelsoorten die voorkomen op de Europese soortenlijst, bijlage B, moeten om gehouden te mogen worden voorzien zijn van een naadloos gesloten pootring. Ook het beleid van de NBvV is er op gericht dat iedere vogel die bij haar leden in kooien, vluchten of volières worden gehouden, tijdig voorzien wordt van een naadloos gesloten pootring. Deze ringen worden door de bond in eigen beheer vervaardigd. In de ring zijn gegevens gegraveerd die verwijzen naar het geboortejaar, het kweeknummer van de eerste eigenaar, de aanduiding van de bond en een volgnummer.

De voorgeschreven ringdiameter is 6 mm.

De houder van een ongeringde vogelsoort dat geplaatst is op de bijlage B van de Europese soortenlijst moet kunnen aantonen hoe die de vogel in bezit is gekomen.

De registratie van de geringde vogels kan plaats vinden door middel van een fokregister dat o.a. digitaal verkrijgbaar is. Deze vorm van registratie is voor de geringde Obi violetneklori niet verplicht. (Besluit natuurbescherming art. 3.27, lid 1 – Regeling natuurbescherming art. 3.24)

Aankoop en verkoop.

De aanschaf van Obi violetneklori's als kooi- of volièrevogel kan bij voorkeur plaats vinden bij een fokker die vanuit zijn vogelverblijf zijn eigen gefokte vogels te koop aanbiedt.

Op die wijze kan de koper geïnformeerd worden over de achtergronden van de aan te schaffen vogels.

Omdat de Lori's geplaatst zijn op de Europese soortenlijst, bijlage B, is de verkoper verplicht bij iedere afzonderlijke vogel een overdrachtsverklaring te schrijven en deze aan de koper te overhandigen.

Het verdient aanbeveling een kopie van de houderijrichtlijn aan de koper beschikbaar te stellen.

Na aankoop van een vogel bij een fokker, op een vogelmarkt of op een vogelbeurs moet deze tenminste gedurende een periode van vier weken in quarantaine worden gehouden. Nauwkeurige observatie is nodig om vast te stellen of de vogel geen ziekteverschijnselen laat zien en of in de bevedering geen ongewenste mijten bij zich draagt.

Risico Inventarisatie en Evaluatie RIE.

Bij de Obi violetneklori is geen natuurlijk gedrag of een gedragstoornis bekend dat aanleiding zal geven tot ongewenst fysiek gevaar voor de mens. Voorwaarde daarbij is wel dat de vogel op de juiste manier wordt behandeld o.a. door de wijze waarop deze door de houder wordt vastgehouden en geenonnodige stressfactoren worden versterkt door het op de onjuiste manier vangen van de vogel.

Bedenk daarbij wel dat in de broedtijd ook bij rustige vogels het contact tot een minimum moet worden beperkt, zeker waar het gaat om controle in het broedblok. Niet alleen de fokker kan verwond raken maar ook de pop en de jongen kunnen worden mishandeld of gedood.

Papegaaiachtige vogels en parkieten kunnen veel geluid produceren. Als deze bedrijfsmatig worden gehouden wordt het vogelverblijf een inrichting genoemd. (bedrijfsmatig is b.v. een op winst gerichte bedrijfsmatige exploitatie) Dan is de Wet milieubeheer van toepassing. Indien papegaaiachtige vogels en parkieten hobbymatig worden gehouden is er geen sprake van een Wet milieu-inrichting, maar geldt de Algemene Politie Verordening APV. De APV regelt het volgende:
(Geluid)hinder door dieren:
Diegene die de zorg heeft voor een dier, moet voorkomen dat dit voor de omwonende of overigen voor de omgeving (geluid)hinder veroorzaakt.
Advies: raadpleeg voor de bouw van een vogelverblijf voor papegaaiachtige vogels en parkieten altijd eerst de Gemeente van uw woonplaats.

Mate van invasiviteit (overlevingskans bij ontsnapping) en schade.

In geval van ontsnapping zal een Obi violetneklori geen kans van overleving hebben. Hun voedselbron Nectar en pollen zijn immers in de winter niet aanwezig zodat door voedselgebrek de vogels zullen sterven. De aanwezigheid van predatoren zal de ontwikkeling tot een invasieve soort tegen gaan. Deze vogelsoort zal zich niet explosief in de natuur ontwikkelen noch schadelijk zijn voor de Nederlandse natuur en het Nederlands ecosysteem. Bij ontsnapping uit de volière of vogelkooi zal deze vogelsoort geen gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken.

Het opstellen van deze houderijrichtlijn.

Onder redactie van de Commissie Dierenwelzijn, -ethiek en Wetgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is deze houderijrichtlijn opgesteld. Daarbij werd de praktijkervaring ingebracht door Gert van Dooren, fokker van lori's.

Literatuur

Handboek Vogelverzorging, onder auspiciën van de NBvV uitgegeven door Welzo Media Productions bv, eerste druk 2016, ISBN 978 90 5821 2955

Brochure *Algemene Informatie* m.b.t. de geldende regels die van toepassing zijn op het ringen van volière- en kooivogels, uitgegeven door de NBvV.

CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met volière- en kooivogels door leden van de NBvV.

Stichting Diergeneeskundig Memorandum, Tijdschrift Bijzondere Gezelschapsdieren, 2013-2

Joseph M. Forschaw, *Parrots of the World*, ISBN 978 1408130346

Adri van Kooten, Heinz Schnitke en Herman Kremer, *Papegaaien en Parkieten handboek 2013*, in 2 delen.

F. Beswerda, *Lori's*, uitg. Zuidgroep BV Best, 1981, ISBN 906248299

Peter van Odekerken, *A Guide to Lories and Lorikeets*, published and edited by Australian Birdkeeper, 1995, ISBN 0958744595

Rosemary Low, *Hancock House Encyclopedia of the Lories*, Hancock House Publishers Ltd, 1998, ISBN 0888394136 sales@handcockhouse.com

Josep del Hoyo, Andrew Elkott, Jordi Sargatal & David A. Christie, *Handbook of the Birds of the World.*,
uitg.: Lynx Edicions, Spanje, 1997, deel 4, ISBN 8487334229

Thiely de Moor, *Papegaaien van A tot Z, alles wat u moet weten over het houden van papegaaien*,
Bloemendaal uitgevers, 2007, ISBN 978 9077462362.

Links

BirdLife International 2012. *Eos squamata*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.2. <www.iucnredlist.org>.

www.loribreeders.com

www.papegaaien.net

www.vogelindex.nl

www.ibc.lynxeds.com

Bijlage A

Huisvestingsmatrix voor vogels uit de cluster 5a.

Lori's

Grootte van de vogel	Jaarcyclus	Huisvesting systeem	Aantal vogels
	Rustperiode	Buitenvolière met nachthok Buitenvlucht met nachthok Binnen volièrè Binnen vlucht Inclusief broedblokken die ook gebruikt worden als slaapnesten Vluchtkooi 120 x 100 x 80 cm.	
	Vorbereiding broedseizoen	Het aanbrenge van nestkastjes of broedblokken in de volièrè, vlucht of nachthok.	
	Broedseizoen	Nestgelegenheid in vluchten, volièrès en aangebouwde nachthokken.	1 koppel
	Rustperiode Incl. ruiperiode	In volièrè, vlucht of vluchtkooi	
	Vorbereiding deelname aan evenementen	Kooi 120 x 100 x 80 cm. of kleine volièrè	
	Deelname aan tijdelijke evenementen	Voorgeschreven Tentoonstellingskooi – of volièrè	1
	Rustperiode	Zie start matrix	

Lori's worden gehouden in volièrès en vluchten met, bij voorkeur, een aangebouwd nachthok.

Ter voorbereiding op de deelname aan een tijdelijke tentoonstelling worden de vogels ondergebracht in grote kooien, of in binnenhuis opgestelde kleine volièrès.